

[Pinholt.]

Det er ikke helt i Overensstemmelse med det, det ærede Medlem her har sagt.

Det ærede Medlem Hr. Olufson aabenbarede nu egentlig det, som vi altid har ment var det socialdemokratiske Partis Mening: at Friskolen skulde bekæmpes. Dér tror jeg, at den højtærede Undervisningsminister er anderledes stillet end Partiet. Han er, som bekendt, den sidste Grundtvigianer, og derfor er han vel nok oprindelig Friskolemand. Det ærede Medlem Hr. Olufson siger truende til os, at hvis vi ikke vil falde til Føje, kan vi vente, at det principielle Spørgsmaal bliver rejst. Jeg forskrækkes ikke af denne Trusel, ærede Medlem. Vi kan tage denne Strid lige saa godt først som sidst, vi skal jo have den, for der er en principiel Forskel her, og dette er en meget god Indledning til at faa Kampen i Gang, men jeg haaber, at det ved denne Lejlighed i alt Fald skal vise sig, at vi kan væрге Friskolen.

Jeg skal ikke nu komme længere ind paa Spørgsmaalet om det kongelige Teater, det har efter sin Værdi taget alt for lang Tid. Den højtærede Minister udtalte, at jeg var fuldkommen forkert underrettet, naar jeg sagde, at den radikale Regering ikke havde haft noget som helst med Lovgivningen paa dette Omraade at gøre. Nej, jeg er fuldkommen rigtigt underrettet. Der stod i Loven af 1911, at den skulde forelægges for Rigsdagen til Revision i 1914, men hvad gjorde den radikale Regering? Den fik det udskudt fra Aar til Aar; den vilde ikke tage Loven op til Revision, den havde den bedste Lejlighed til at gøre det, men vilde ikke. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Det var en permanent Lov). Nej, den var ikke permanent paa anden Maade end, at den skulde forelægges Rigsdagen til Revision. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Ja, men den forblev uforandret, hvis ikke den blev taget op til Revision). Saa skal jeg læse det op for den højtærede Minister, det er derfor, jeg har taget Bøgerne med. I 1918—19 kommer den daværende Regering med et Forslag til Rigsdagen om Køb af to Ejendomme, som skulde koste 400 000 Kr., for de vilde have Dobbeltscenen sikret, den, som den højtærede Minister nu har været saa heldig at komme til at lede, og saa siger den:

„Den ved Loven om det kongelige Teaters Stilling og økonomiske Forhold af 13. Maj 1911 § 3 paabudte Revision af Loven udsættes til senest Udgangen af Aaret 1920.“

Og det faar de vedtaget. Gang efter Gang har de faaet den paabudte Revision udsat,

og saa mener jeg, at jeg er fuldt ud berettiget til at sige, at de har haft i deres Haand at faa Loven ændret, det har været dem paabudt, at de skulde forelægge den til Revision, men det er ikke sket.

Den højtærede Minister mente, at jeg var gaaet stærkere imod Ordningen af det kongelige Teater, end han kunde have ventet efter de Forhandlinger, der har været ført, efter de Forsøg, der er gjort paa at naa til Enighed om en vis Overgangstid paa eet Aar, saaledes at vi næste Aar sikkert kunde komme ned paa det Tilskud, som vi nu har foreslaaet. Det er rigtigt, at jeg nu er gaaet stærkt imod; men naar vi ikke kunde faa den Ordning, vi ønskede, paa Grund af forskellige Forhold, er jeg fuldt berettiget til, ogsaa i Henhold til de Udtalelser, jeg er kommet med og har ladet protokollere i Finansudvalget, at gaa skarpt imod den økonomiske Ledelse, der har været af Teatret. Den højtærede Minister kan maaske sige, at han personlig ikke har noget at bebrejde sig med Hensyn til Ledelsen, men han har jo udnævnt Direktøren, og jeg har ikke hørt et eneste Menneske udover den højtærde Minister fremsætte den Mening, at det kongelige Teaters Direktør har ledet Teatret økonomisk forsvarligt. Jeg har hørt mange, som mener sig fuldkommen kvalificeret til at sige det, udtale, at han heller ikke kunstnerisk kan lede det, men det skal jeg ikke opholde mig ved, men der er vist ikke en, der virkelig har Forstand paa økonomiske Forhold, der vil mene, at han har ledet det blot nogenlunde forsvarligt, og derfor vil jeg sige, at den højtærede Minister har det Ansvar, at han bliver ved at holde fast ved denne Direktør, som efter min Mening ikke vil kunne faa Teatret ind under økonomisk fornuftige Forhold.

Ministerens har ogsaa et Ansvar, som han ikke kan komme udenom, idet der utrykkelig staar i den Lov, som han selv har faaet vedtaget, at han skal forelægge Rigsdagen en Ordning. Det er ikke det samme som at forelægge Finansudvalget et Udkast, der er en meget betydelig Forskel. Ministeren har fuldkommen forsømt sit eget Paabud, og det er det, jeg bebrejder den højtærede Minister. Han skulde have fulgt det i Tide, saa havde vi maaske haft en bedre Ordning nu. Nu er det kongelige Teater en Institution, der kun har sin Hjemmel paa Finansloven, og det er i og for sig en sørgelig Tilstand for saa stor en Institution. Hvad vilde det blive til, hvis vi ikke havde en Landbohøjskolelov eller Love vedrørende forskellige andre Insti-